PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD, 09.12.14

Yn bresennol: Y Cynghorydd Lesley Day (Cadeirydd).
Y Cynghorydd Tom Ellis (Is-gadeirydd).

Y Cynghorwyr: Anwen Davies Jean Forsyth, Selwyn Griffiths, Siân Gwenllïan, Annwen Hughes, Jason Humphreys, Sïon Jones, Michael Sol Owen, Mandy Williams-Davies.

Hefyd yn bresennol: Cynghorydd Ioan Thomas (Aelod Cabinet – Gofal Cwsmer); Cynghorydd Annwen Daniels (yn cysgodi)

Swyddogion: Geraint George (Pennaeth Strategol a Gwella / Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd), Arwel Ellis Jones (Uwch Reolwr Gwasanaeth Comisiynu Corfforaethol), Huw Ynyr (Uwch Reolwr Technoleg Gwybodaeth a Thrawsnewid) a Lowri Haf Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Carey Cartwright (Rheolwr Dysgu a Datblygu) a Cara Williams (Cydlynydd Hyfforddiant Aelodau) ar gyfer eitem 8 yn unig

1. CROESO AC YMDDIHEURIADAU

Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan y Cadeirydd Lesley Day gyda chroeso arbennig i'r Cynghorydd Siân Gwenllïan i'w chyfarfod cyntaf a'r Cynghorydd Annwen Daniels, aelod newydd o'r Cyngor oedd yn cysgodi. Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Y Cynghorwyr, Gweno Glyn, Dilwyn Morgan a Mair Rowlands a Vera Jones (Rheolwr Aelodau - Gwasanaethau Democrataidd)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. MATERION BRYS

Cyfeiriwyd at benderfyniad Mr Leighton Andrews (Gweinidog Gwasanethau Cyhoeddus yn y Cynulliad) i atal y grant mae Llywodraeth Cymru yn ei dalu i Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru i ddarparu cefnogaeth i wella i Awdurdodau yng Nghymru o fis Ebrill 2015**.**

Penderfynwyd anfon llythyr yn enw'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiadd, at Mr Leighton Andrews yn gofyn iddo ail ystyried ei benderfyniad.

4. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod diwethaf o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 9 Medi, 2014 fel rhai cywir yn ddarostyngedig i;
i. Cywiro mai'r Cynghorydd Tom Ellis yw'r Is-gadeirydd ac nid y Cynghorydd Anne Lloyd Jones

5. GWE-DDARLLEDU

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yn rhannu'r wybodaeth ddiweddaraf ynghylch datblygiadau gwe-ddarlledu. Eglurwyd bod cyfarfod y Cyngor a

gynhaliwyd 4.12.14 wedi ei ddarlledu yn fewnol ac wedi bod yn ymarfer llwyddiannus. Amlygwyd bod gwe ddarlledu yn bwysig i ddelwedd y Cyngor ac yn werthfawr i rannu gwybodaeth gyda'r cyhoedd. Gwahoddwyd sylwadau pellach gan aelodau'r Pwyllgor a'u barn ynglŷn â llunio canllaw cryno.

Yn ystod y drafodaeth amlygwyd :-

- Bod yr hyfforddiant gwe ddarlledu wedi bod yn ddefnyddiol iawn. Cynigiwyd bod angen hyfforddiant penodol i Gadeiryddion a hyfforddiant i Aelodau ar gyflwyno.
- Bod angen nodyn sydd yn egluro trefn pwyllgor er mwyn i'r cyhoedd fod yn gyfarwydd â'r rheolau. Nodwyd pryder o ran dealltwriaeth y cyhoedd ac felly argymhellwyd y dylai'r cadeirydd grynhoi'r penderfyniadau neu egluro'r argymhellion.
- Y pwyllgorau fydd yn cael eu gwe ddarlledu. Y bwriad hyd yma yw darlledu cyfarfodydd Y Cyngor a Phwyllgor Cynllunio yng Nghaernarfon. (Eglurwyd mai rhesymau technegol yn unig sydd dros y penderfyniad o ddarlledu Pwyllgor Cynllunio yng Nghaernarfon yn unig).
  Awgrymwyd y dylid ystyried gwe ddarlledu cyfarfodydd y Cabinet Ffurfiol gan mai yma mae'r grym a'r arweiniad i wneud penderfyniadau gweithredol. Mynegwyd yr angen i amlygu gwaith Craffu a fyddai yn cyfleu'r her a'r drafodaeth cyn penderfyniad y Cabinet. Cynigiwyd y gallai'r Fforwm Craffu ddewis eitemau a fyddai o ddiddordeb i'r cyhoedd. Rhaid sicrhau balans ac amlygu bod y Cyngor yn gweithredu yn 'iach'
- Os bydd y gwe ddarlledu yn llwyddiannus, bydd angen adolygu oriau cytundeb gan ystyried ystadegau fydd yn tystiolaethu'r defnydd. Priodol fuasai i Eleri Williams (Rheolwr Gwybodaeth a Gwasanaethau ar y Wefan) fynychu'r cyfarfod nesaf.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad a chytuno y dylid creu canllaw cryno gyda'r Cynghorwyr Lesley Day, Selwyn Griffiths, Sïon Jones a Tom Ellis i gydweithio gyda swyddogion i'w lunio.

6. YSTYRIAETH I YSMYGU E-SIGARENAU MEWN PWYLLGORAU

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd i ysgogi trafodaeth ar e-ysmygu gan aelodau etholedig Gwahoddwyd y Pwyllgor i ystyried os dylai'r Cyngor fabwysiadu datganiad polisi sydd yn ymestyn y gwaharddiad o staff a chwsmeriaid rhag ddefnyddio e-sigarenau o fewn adeiladau'r Cyngor a'r cyffiniau, i aelodau etholedig.

Yn ystod y drafodaeth:-

- Nodwyd y dylid sicrhau gweithrediad un rheol i bawb ac y dylai gwahardd e-sigarenau o fewn adeiladau'r Cyngor a'r cyffiniau
- Os bydd angen trafodaeth bellach ynglŷn â pholisi cyffredinol y Cyngor y dylid ei gyfeirio at yr Aelod Cabinet neu at y Pwyllgor Craffu Corfforaethol.

PENDERFYNWYD y dylai'r Cyngor fabwysiadu datganiad polisi sydd yn ymestyn y gwaharddiad ar y defnydd o e-sigarenau yn adeiladau'r Cyngor a'u cyffiniau i aelodau etholedig

7. GWEFANNAU CYNGHORAU CYMUNED A THREF

a) Cyflwynodd yr Uwch Reolwr Technoleg Gwybodaeth a Thrawsnewid adroddiad ar ddatblygiadau gyda grant £500 Llywodraeth Cymru i gael presenoldeb ar y we i Gynghorau Cymuned / Tref. Mynegwyd bod Opsiwn 2, sef cydweithio â chynghorau tref a

chymuned eraill yn y sir i sefydlu gwefan ar y cyd bellach wedi cael ei brisio a bod protocolau ar droed

Yn ystod y drafodaeth:-

- Mynegwyd pryder nad oedd arweiniad digonol o’r hyn sydd ei angen. Awgrymwyd llunio pecyn i’r cynghorau cymuned / tref fydd yn rhoi arweiniad o’r hyn sydd yn bosib ei ddarparu.
- O ran rhannu ymarfer da gwefannau sydd eisoes wedi eu sefydlu, nodwyd bod rhaid cadw'r wefan yn syml a diweddaru'r wefan yn gyson gan sicrhau gwybodaeth gyfredol.
- O ran yr iaith ddewisol ar gyfer y gwefannau, cynigiwyd mai mater i’r Cynghorau Cymuned yw hyn.

PENDERFYNWYD parhau i gefnogi’r gwaith o hwyluso datblygiad sefydlu gwefannau i gynghorau tref a chymuned yn ystod 2014/15.

b) Mewn ymateb i ymddangosiad gwefan newydd y Cyngor, nodwyd yr angen i roi mwy o amlygrwydd i waith y Cabinet. Rhaid symleiddio’r mynediad er mwyn amlygu pwysigrwydd eu gwaith. Rhaid hefyd cael mynediad haws at gyfrifoldebau pob Aelod a’r pwyllgorau y maent yn aelodau ohonynt. Eglurwyd, bod y Cyngor wedi archebu system rheoli rhaglenni pwyllgorau (Modern Gov) fydd, mewn amser yn cynnwys Adran ‘Democratiaeth’. Y bwriad yw cael y system yn ei le erbyn Pasg 2015. Bydd y rhaglen hefyd yn cynnwys ap i sicrhau bod rhaglenni yn cael eu lawr lwytho yn awtomatig i lechi Cynghorwyr

8. CYFWELIADAU DATBLYGU PERSONOL

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd lle atgoffwyd y pwyllgor bod 20 aelod wedi derbyn Cyfweliad Datblygu Personol. O’r cyfweliadau, codwyd nifer o themâu cyffredinol, a’r bwriad yw eu cyfarch drwy’r rhaglen hyfforddiant cyfredol.

Yn ystod y drafodaeth:-

- Awgrymwyd y byddai’n fuddiol gweithredu ar wybodaeth ‘pwy yw pwy’ yn fuan er mwyn sicrhau gwybodaeth gyfredol. Awgrymwyd y gellid defnyddio Rhaeadr i gyfarch hyn.
- I’r rhai hynny oedd wedi cael cyfweliad, adroddwyd bod y cyfweliad wedi bod o fudd ac wedi amlygu gwendidau / anawsterau fuasai heb eu hamlygu fel arall. Anogwyd aelodau eraill i gymryd mantais o’r sefylfa.

PENDERFYNWYD cyflwyno adroddiad i gyfarfod o’r pwyllgor hwn yn y misoedd nesaf ar ymateb yr 20 aelod i’r cyfweliadau datblygu personol a beth sydd wedi digwydd yn sgil y cyfweliadau.

9. DARPARIAETH HYFFORDDIANT AR-LEIN

Yn sgil trafodaeth parthed adroddiadau blynyddol yr Aelodau, cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Dysgu a Datblygu ar ddarpariaeth hyfforddiant ar ffurf ar-lein i Aelodau. Eglurwyd bod y Cyngor yn cydnabod pwysigrwydd hyfforddiant priodol i gefnogi Aelodau i gyflawni eu rolau yn effeithiol ac mae dysgu drwy dechnoleg erbyn hyn yn gyffrous a rhaid cymryd mantais ohono. Pwysleisiwyd bod yr e-ddysgu yn ychwanegol i’r rhaglen hyfforddiant aelodau;

- yn cynnig pob math o dechnoleg e.e., fideo, modiwlau, ymchwil ar y we ac yn y blaen
- defnyddio gwahanol ddyfeisiau megis, i-pad, smartphone, gliniaduron a chyfrifiaduron PC
- cyfle i greu deunyddiau dysgu diddorol a deniadol o’r ansawdd uchaf
- cynnig darpariaeth gyfleus, hyblyg yn rhoi gwerth am arian (drwy osgoi amser a chostau teithio)

Y cam nesaf fydd codi ymwybyddiaeth.

Yn ystod y drafodaeth:-

- gwnaed cais i ansawdd a chynnwys y modiwlau hyfforddiant fod yn syml a hawdd mynd ato gyda chefnogaeth a chyfarwyddyd (nodwyd y byddai sesiynau cychwynnol gyda Chydlynydd Hyfforddiant Aelodau yn rhoi blas o'r hyn fydd ar gael).
- Amlygwyd bod hyn yn cyfarch yr aelodau hynny sydd yn cael anawsterau mynychu hyfforddiant oherwydd ymrwymiadau gwaith.

Diolchwyd i’r Rheolwr Dysgu a Datblygu am y wybodaeth.

10. DATBLYGU DEFNYDD I-PADS A HYFFORDDIANT

Cyflwynodd yr Uwch Reolwr Technoleg Gwybodaeth a Thrawsnewid adroddiad ar ddatblygiadau mewn trefniadau hyfforddiant i wneud defnydd gwell o’r i-pad ac ‘apps’ i gefnogi’r defnydd. Adroddwyd bod cyfarfodydd wedi eu cynnal gyda Phennaeth Ysgol Gynradd Llanrug i lunio pecyn hyfforddi oedd yn cynnwys pynciau yr oedd yr aelodau wedi eu hamlygu.

Yn ystod y drafodaeth:

- Adroddwyd bod angen sicrhau gwell defnydd o’r i-pads. Cydnabuwyd bod yr i-pad yn declyn gwych ar gyfer trefn a gwybodaeth a bod potential iddo gynnig mwy.
- Awgrymwyd bod angen hyfforddiant pellach ar ddefnyddiau ‘cyfryngau cymdeithasol’.

Nodwyd bod angen 5 am fod yn rhan o beilot o ‘apps’ er defnydd ar yr i-pads (i gynnwys swyddogion ac aelodau)

Dechreuodd y cyfarfod am 10.00am a daeth i ben am 11.55am.